

**Аналітична довідка за результатами анкетування здобувачів спеціальності
Дошкільна освіта першого та другого РВО
щодо подолання освітніх втрат/розривів**

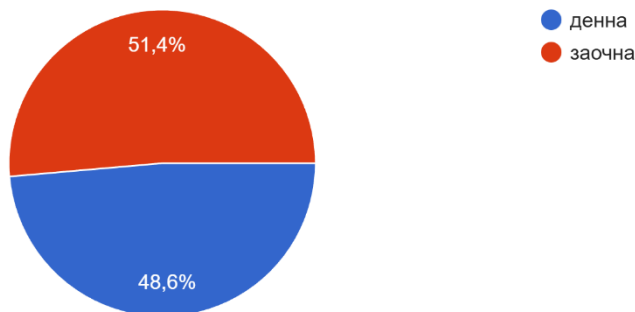
https://docs.google.com/forms/d/1IrNJgGOamwj_S_MBPRYdMJLEHhfg-13A7xSd9xvSJA/edit

Опитування проводилося у період з 4 по 17 листопада 2025 з метою з'ясування рівня обізнаності здобувачів щодо освітніх втрат/розривів та визначення шляхів їх подолання науково-педагогічними працівниками кафедри дошкільної освіти. За орієнтир правильності вектору думок здобувачів брали визначення як от: ОСВІТНІ РОЗРИВИ – відмінність у рівні середніх результатів навчання між групами під час звичного доступу до освіти; ОСВІТНІ ВТРАТИ – зумовлені обмеженням доступом до освіти.

У опитуванні взяли участь **181** респондент:
бакалаври – 143, магістранти – 38, з яких 88 (48,6 %) – денна форма, 93 (51,4%) – заочна форма навчання.

Форма навчання:

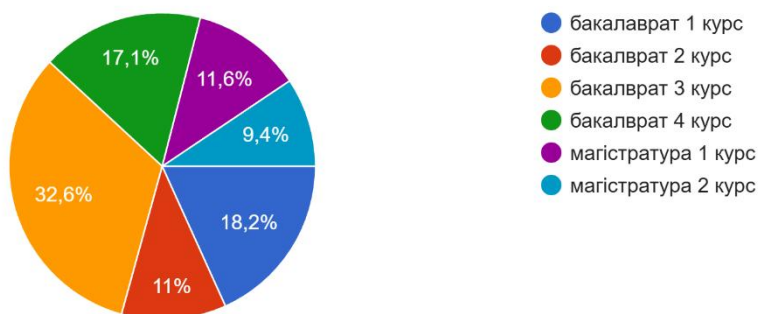
181 відповідь

Бакалавр 1 курс – 33 (18,2%), 2 курс – 20 (11%), 3 курс – 59 (32,6%), 4 курс – 31 (17,1%)
Магістр 1 курс – 21 (11,6%), 2 курс – 17 (9,4%)

Рівень вищої освіти /курс навчання:

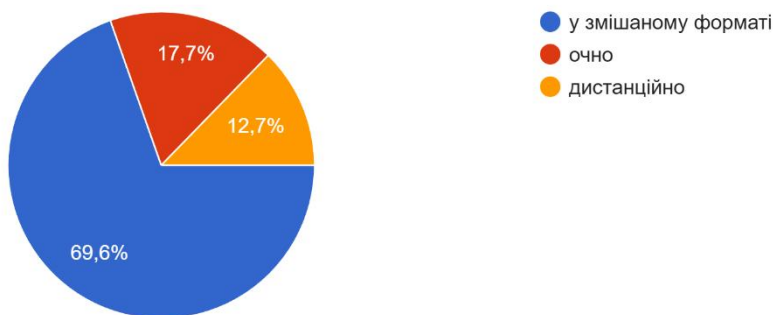
181 відповідь

Респонденти переважно працювали: у змішаному форматі – 69,6%, очно – 17,7%, дистанційно – 12,7%

Під час навчання Ви переважно працювали:

181 відповідь

93 % зазначили, що навчаються в Україні, лише 3,9% перебувають за кордоном і мають індивідуальний графік навчання.

Ваш статус під час воєнного стану:

181 відповідь

Поняття «освітні втрати»

28,2% розуміють як кількісне та якісне відставання у засвоєнні навчального матеріалу

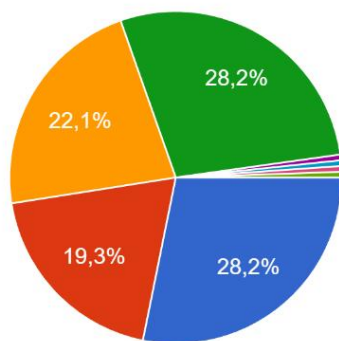
28,2% розуміють як пропущений матеріал

19,3 % розуміють як втрату мотивації до навчання

22,1% розуміють як зниження якості знань і вмінь

Як Ви розумієте поняття "освітні втрати"?

181 відповідь

- пропущений матеріал
- втрата мотивації до навчання
- зниження якості знань і вмінь
- кількісне та якісне відставання у засвоєнні навчального матеріалу
- Я вважаю, що тут підходять 3 поняття, саме: пропущений матеріал, зниж...
- Втрата кадрового складу
- Всі вказані варіанти
- Усі варіанти

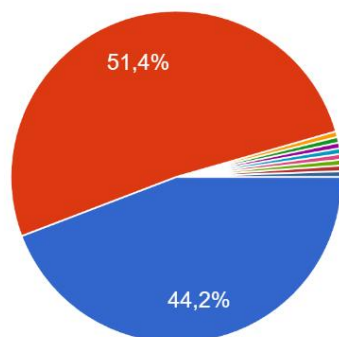
Поняття «освітні розриви»

51,4% розуміють як значно знизилася мотивації до навчання в умовах воєнного стану у порівнянні з довоєнним періодом

44,2 % розуміють як їх приріст у результатах навчання в умовах воєнного стану став нижчим у порівнянні з довоєнним періодом

Як Ви розумієте поняття "освітні розриви"?

181 відповідь

- мій приріст у результатах навчання...
- значно знизилася мотивації до навч...
- -
- Освітні розриви — це коли через ск...
- Вимушено залишити навчання
- це різниця в рівні знань ,умінь і мож...
- Почала навчання вже під час воєнн...
- Складно відповісти

▲ 1/2 ▼

Освітні втрати/освітні розриви найбільш відчутніші для здобувачів під час опанування:

- психолого-педагогічних дисциплін — 16%
- методик фахових дисциплін — 14,4%
- практик в ЗДО — 11%
- теоретичної підготовки — 21%
- практичних умінь— 16,6%
- дослідницької діяльності — 13,3%

На Вашу думку, в яких освітніх компонентах/сферах діяльності Ви відчули освітні втрати/освітні розриви найбільше?

181 відповідь

Причинами освітніх втрат/ освітніх розривів здобувачів вважають:

- перевантаження завданнями – 40,9%,
- технічні труднощі (інтернет, пристрої) – 17,1%,
- недостатню самоорганізацію – 14,9%,
- низьку мотивацію – 12,2%,
- нестачу живого спілкування з викладачами – 9,9%.

Що, на вашу думку, стало причиною освітніх втрат/ освітніх розривів?

181 відповідь

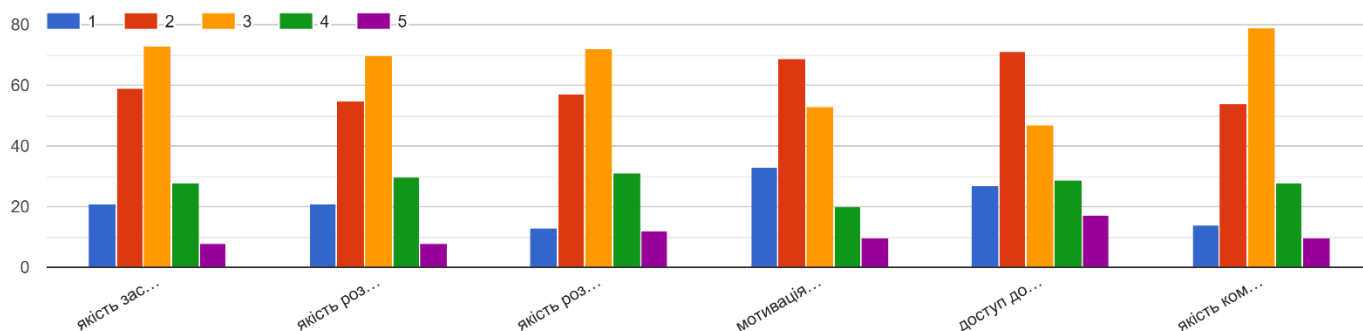
Щодо впливу воєнного стану на різні аспекти освітнього процесу типовими відповідями респондентів були «не вплинув» близько 37%, «дещо погіршився» – показник варіювався від 40 до 60%.

Відповіді стосувалися

- якості засвоєння теоретичного матеріалу (педагогіка, психологія, фахові методики)
- якості розвитку практичних умінь (педагогіка, психологія, фахові методики)
- якості розвитку фахових компетентностей у процесі навчальної/ виробничої практики в ЗДО

- мотивації та здатності до концентрації (зазначено найбільший показник 70%)
- доступу до інтернету, техніки та необхідних навчальних матеріалів
- якості комунікації з викладачами та одногрупниками – також значний показник 58%

Оцініть, наскільки воєнний стан вплинув на різні аспекти освітнього процесу за шкалою від 1 до 5, де: 1 - значно погіршив; 2 - дещо погіршив; 3 - не вплинув; 4 - дещо покращив; 5 - значно покращив.

Серед чинників, пов'язаних з воєнним станом, які вплинули на якість підготовки здобувачів вказані:

- перерви в навчанні через повітряні тривоги
- перебої з електропостачанням/інтернету
- психологічний стан (тривога, стрес, страх, втрата близьких)
- фізіологічні наслідки (недосипання, втома від перебування в укриттях)

Натомість, такі чинники, як

- необхідність виконувати волонтерську роботу або іншу діяльність, пов'язану з війною
- відчуття невизначеності майбутнього та актуальності обраної професії
- зміна формату навчання (очне/дистанційне) **вплинули не суттєво.**

Щодо необхідності переїзду (внутрішньо або за кордон) – всі респонденти зазначили відсутність впливу означеного чинника на якість підготовки.

Найбільшу увагу привернули означені респондентами причини, які вплинули на якість підготовки:

тривоги, вимкнення світла, стресові ситуації, невизначеність, психологічний стан, тривогу за рідних, які перебувають на війні, емоційне вигорання, нестабільну безпекову ситуацію у регіоні проживання, проблеми побутового характеру, невпевненість у завтрашньому дні, зміна пріоритетів.

Оптимістичним є те, що зустрічалися відповіді, на кшталт «Якщо є ціль – перешкоди не страшні!»

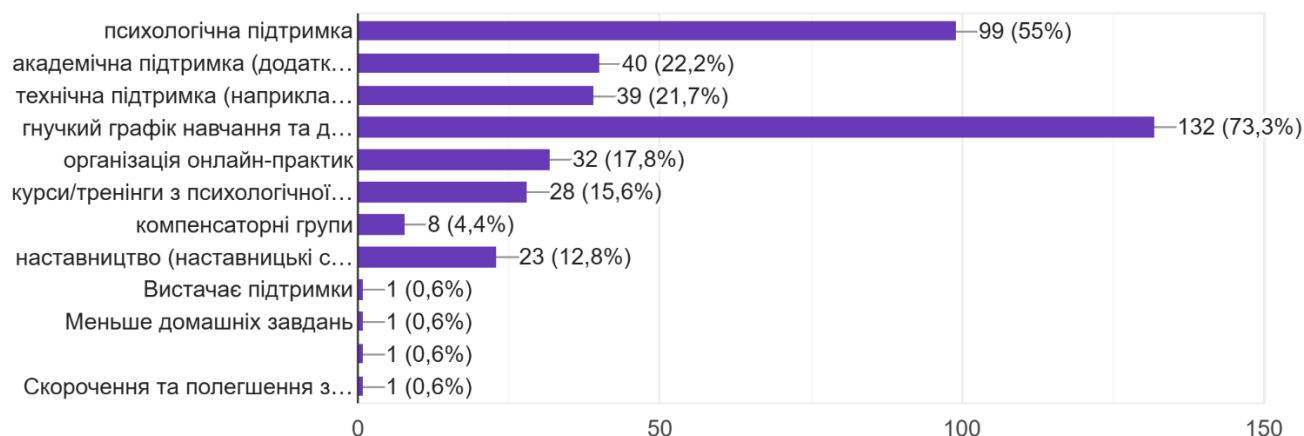
Серед відповідей щодо очікуваної підтримки:

- гнучкий графік навчання та дедлайнів виконання завдань в ЕНК – 73,3%

- психологічна підтримка – 55%
- академічна підтримка (додаткові консультації, роз'яснення матеріалу) – 22,2%
- технічна підтримка (наприклад, доступ до інтернету, пристроїв) – 21,7%

Які види підтримки є для вас найбільш актуальними зараз? (можна обрати декілька варіантів відповіді)

180 відповідей

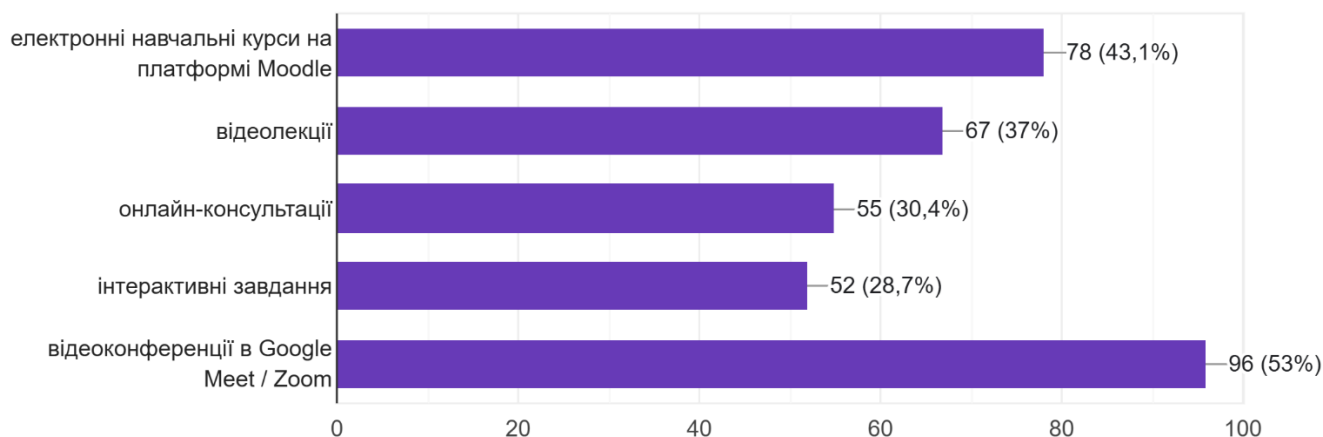

Серед означених ресурсів та інструментів подолання освітніх втрат/розривів найбільш поширеними були:

- електронні навчальні курси на платформі Moodle – 43%
- відеолекції – 37%
- онлайн-консультації – 30%
- інтерактивні завдання – 29%
- відеоконференції в GoogleMeet / Zoom – 53%.

Які ресурси чи інструменти Вам найбільше допомагають в подоланні освітніх втрат/розривів?

181 відповідь

Серед очікувань від викладачів кафедри дошкільної щодо компенсації освітніх втрат/ розривів респонденти зазначили:

ліквідацію крайдат, відсутність точок контролю, полегшення та зменшення кількості завдань, онлайн-зустрічі для повторення й закріплення найважливіших тем, збільшення практичних завдань, забезпечення психологічної підтримки студентів, після нічних тривог – переведення навчання у дистанційну форму, читання лекцій тільки наживо. Таких відповідей – 60%.

Відмітними є 40% відповідей, які відзначають, що все задовольняє, викладачі роблять максимум, цитата: «Низькій уклін їм всім і подяка! Іноді мені здається, що викладачі живуть на роботі і для нас, студентів, віддаючи свій весь час. Але вони також люди, які живуть у війні». Це є свідченням розвиненої емпатії як якості особистості, значущої для людини, яка обрала педагогічну професію.

Для компенсації освітніх втрат/розривів здобувачі використовують: самостійне навчання, опрацювання матеріалів в ЕНК, удосконалення навичок під час проходження практики, систематичне відвідування занять, вивчення додаткових джерел, відповідальне ставлення до навчання та практику психологічної самодопомоги, самомотивацію, самоосвіту, зануреність у навчання, застосування навичок таймменджементу, дотримання дедлайнів, неформальне спілкування з одногрупниками, відвідування пар наживо, визначення пріоритетів на користь навчання, відвідування вебінарів, які пропонує випускова кафедра.

З метою реагування на запити здобувачів щодо подолання освітніх втрат/розривів НПП кафедри застосовують:

- моніторинг можливостей і запитів здобувачів (опитування, анкетування, бесіди);
- адаптацію та диференціацію завдань;
- індивідуальні освітні траєкторії;
- додаткові консультації, наставницькі сесії, розроблення додаткового контенту з ключових навчальних тем кожної дисципліни для здобувачів, які відчують труднощі;
- групові зустрічі, роботу в малих групах, кураторський супровід, неформальне спілкування;
- оптимізацію та оновлення матеріалів в ЕНК;
- створення «практичних кейсів», скарбничок позитивного досвіду вирішення ситуацій;
- візуалізацію теоретичного матеріалу фреймами, схемами, графічними моделями для покращення концентрації уваги під час сприймання;
- застосування практик емоційного розвантаження, рефлексійний підхід, арттехніки, рольові етюди («заземлення»);
- поповнення ресурсу мистецтвом;
- стабільну комунікацію через електронні пошти та інші месенджери;

- забезпечення варіативності ресурсів для самоосвіти;
- позитивне випереджувальне оцінювання;
- створення «ситуації успіху» для посилення мотивації.

Аналітичну довідку підготували:

гарант ОПП підготовки бакалаврів
кандидат педагогічних наук, доцент
завідувач кафедри
дошкільної освіти

Олена ПОЛОВІНА

старший викладач кафедри дошкільної освіти
кандидат педагогічних наук

Тетяна ШИНКАР